

Nro. 39

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bétsből, Pénteken Majus 13 dik napján.
1808-ik esztendőben.

B é c s :

A közelebb múlt kedden 120 személyre való bált adott Albert Kir. Herczeg a' sziget kertben lévő nyári mulató palotájában, mellyen Császár és Császárné ö Felsegek, a' Fels. Csász. Kir. Herczegek, Felseges Urúnknak most itt mulató kedves Nénnye, 's ennek kedves férje Antal Szakszóniai Herczeg is meg jelentenek, 's egész éjjelig vigan mulatták magokat.

E' folyó hólnap 16 ikán ö Csász. Kir. Felsegek, az egész Cs. K. familiával, Antal Szakszóniai Herczeggel 's ennek kedves elete párjával és

Albert Szakszóniai Hertzeggel együtt a' Laxenbur-
gi nyári mulató palotába költöznek; a' honnan ezen
hónap végén Császár és Császárné ő Felségek a' Bā-
deni fürdőbe mennek, a' hól méltóképpen leendő el
fogattatásokra a' izükséges kézfűletek meg tétet-
tetnek.

Az a' Bachmann nevezetű 100 esztendőös invali-
dus katona, a' kívül a' múlt télen azon alkalmaso-
sággal, mellyenn Fels. Urunk 3-ik mennyegzőjének
végbe menetele után a' Bécsi invalidus katonak Eő
Cs. Kir. Felségek kegyelmefségekből gazdagon meg
vendége tettek, kívül Eő Felségek több ízben nyá-
jasan beizelgettek, és a' kifől azolta is gyakran ér-
tekezni méltoztattak, tegnap előtt meg halálozott,
és ma nagy katona pompával el is temettetik.

A' Fels. Austriai és Orosz Császarok közt, az
Orosz szökevény katonákra nevezte kötött baratságos
szövetsegnek még hátra lévő szikkelyeiről: uj

7.) Minden katona ofztálnak, melly a' szöke-
vény katonák nyomozására küldetik, az Ország
végső hatarán meg kell állapodni, és ha a' szöke-
vény a' határon által megyen, utanna egy két em-
bert küldjeni, a' kiknek passzus levelek lévén tsaka'
leg közelebb lévő helységig üzzék a' szökevényt,
ott pedig az ott lévő hadi vagy polgári tiztviselő-
ket kérjék meg arra, hogy annak nyomozására segit-
séget adjanak. Az illy szökevénynek el fogattatá-
sáert semmi tagliat, avagy megjutalmaztatást nem
lehet kivanni.

9.) Hogyha az illy szökevény által adattatik,
arészünkről való truppok Kommendánsa köteles' leszen
a' leg közelebb lévő Orosz truppok Kommendan-
sának erről hirt adni. Hogyha mind a' nap, mind

pedig az óra, a' mellyekben a' szökevény által adattatni fog, meg lesz határozva, a' mi határunkon vigyázó hadi népünknek egy osztálya adja ötet által az Orosz határon vigyázó katonaság Commendásának, és mind annak által adattatásáról, mind az ő taplalásáratett költségnek vissza fizettetéséről vegyen tanúbizonyság levelet. A' mi Commendásunk is adjon quietantiát az által vett fizetésről.

10) Hasonlóképen azt is rendeljük, hogy az olly hadi tisztek tselédjei, a' kik valamely vétkek után, a' mi armádiánknál szolgálatot vesznek, vagy a' mi Országunkba szöknek, ha kivánni fogják, fogattasának meg, és a' taplalásokra adott költséget fizessék vissza.

11) Minden Armádiánknál lévő hadi tisztek, a' kik vagy tsalardtság által, vagy erőszakosan az Orosz Cs. Katonaság közül valakit az elfzökésre bírnak, vagy szolgálatunkba vesznek, két hónapi árestomra büntettségnek.

12) Hasonló büntetésre szententziáztatik az a' tizt, a' ki az Orosz szökevényt el titkollya, elfzökésében ötet segíti, vagy hátrább fekvő tartományainkba küldi. — Más, akarki legyen az, rangjához, 's állapotjához képest, vagy testében, vagy erfzenyében büntettetik meg.

Északi Hadi Tudósítások.

A' Sundban, (Fretum Sundicum) az az, abban a' szoros tengerben, melly a' Zelandiai sziget és Scania közt van, és a' mellyen a' Német tengerből a' napkeleti, vagy Balthicum tengerbe által menetel vagon, a' Syéciai tenger partok mentében hat Anglus hadakozó hajok 's fregatok vannak, és

egynéhány versben igyekeztek a' Langelandi, Femerni, Moeni, Lalandi Dániához tartozó apró szigeteket el foglalni, de még eddig egyszer sem kedvezett azoknak a' tengeri isten Neptunus, mindentütt forró levesre várták őket a' lakosok. — Azon az Angliai szállító hajón, melly a' tengeri dühösködő szelvények miatt Norvégiába kiszállani kénytelen volt, a' Hannoverai legióból 400 katona találtatott, a' kik mindnyájan hadi fogságba estek. — A' leg újabb tudósítások szerént, a' Nagy Beltben, a' Zelandiai és Fioniai szigetek közt öszve gyült Anglus hajóserreg 11 hadakozó hajókból áll, a' mellyek közt 3 lineahajó, 2 fregat és 6 korvet van azok közzül a' többi hajók közzül, a' mellyeket a' múlt esztendőben Koppenhágából Angliába vittek a' Brittusok. Ezek a' hajóserregnek fő kormányozójává Contreadmiral Hood tétettetett.

BCA' napkeletintengerben lévő, és hasonlóképen Dánia Országához tartozó Bornholmi sziget mellett egy Svéciai eskader, avagy kis hajóserreg járkal fel a' s alá a' tengeren, de hány hajóból álljon, bizonytalan. A' jelenvaló háborúnak kezdete előtt 8 jó és 4 régi romladozó s hafzna vehetetlen lineahajókból és 8 — 10 fregatokból állott Svécia Orzágnak tengeri ereje. Minden környülállások azt mutatták, hogy a' Bornholmi szigetet el akarják a' Svékusok foglalni; de mivel mind fegyverbe öltöztek az oda való lakosok, s éjjel nappal talpon vannak, nehezen boldogúlhat feltételében az ellenség. A' Svéciai Királynak segítségére kirendelt Anglus hadi seregek közt, a' Német legiótól 6000 gyalog ember, és néhány lovas regementek vannak, Lord Cathcart fő vezérlése alatt, ő alatta Moore, Baiard,

Arthur, és Welleisle Generálok commandiroznak. A' hajósereg osztályonként küldtetetik Svécia Országba.

A' 16-ik Aprilisi Koppenhágai tudósításokból azt olvassuk, hogy 60, Francia fegyveres néppel meg terhelt szállító hajók, a' Nagy Belten fzerentséfsen által eveztek volna Zelandiába, és hogy a' fegyverbe öltözött Normannusok Svécia Országba bé ütven az ott tányázott Svékus hadi népet meg verték, magazinumaikat öfzve rontották, 's egész táborokat fel dulták; de még ezekről semmi officialis tudósítást nem olvastunk. — A' Zelandiai vizekben lévő Anglus hajóknak száma mind jobban jobban szaporodik, és a' mint Svéciából írják, 100 szállító hajók érkeztek a' Gothenburgi kikötöhely eleibe. — A' Svéciai hajósereg, a' mint Karlskronából hirdetk, 14 linea hajóra, 's 8 fregatra szaporitatott, a' mellyel más apróbb hadakozó hajók is öfzve kaptsoztatnak. Cederström Admirálra bizta annak kormányát a' Király, a' ki a' Gustav-Adolf nevezetü 90 ágyús hajóra fűggesztette fel az Admiralisi zászlót. Minden Svéciai kikötöhelyekben találtatott Prúffzus, Dánus és Orosz hajók le árestáltattak. — Azok a' Dániai hadi tisztek és hajós legények, a' kik a' Herceg Krestely nevezetü Dánus hajon az Anglusoktól el fogattattak, de ki váltatván Koppenhágába visszamentek, az Anglusoknak szájokból azt hallották, hogy az az Angliai nagy hajósereg, melly minden órán a' Sündba váratik, a' Balticum tengerben lévő Orosz kikötöhelyek ellen vagyon ki rendeltetve. — A' Svéciai Király segítségére rendeltetett Anglus hadi nép még Svéciába meg nem érkezett.

mellynek okául az ott uralkodó nagy szűkség tétetődik. Gothenburgban a' tehén húsnak fontja 4 márkon megyen, egy tojás egy márkon (az ezüst márk nem mindenütt egy formán megyen. Dániában 18, Hamburgban 34, Brémába 38, Svéciában $9\frac{1}{2}$ krajtzárba).

A' Svéciai Finnlandiában Wása városa mellett 10000 főből álló Svéciai hadi sereg sántzolta bé magát; ha ezeken is diadalmat vehetnek az Oroszok, és ha a' Schweaborgi erős várat is, melly második Gibraltárnak tartatik, meg hódoltattathatják, senki sem álhat ellenek.

Frantzia Birodalom.

A' 27-ik Aprilisi Párisi tudósítások fzerént az Asturiai Herczeg Bayonnebe már meg érkezett; IV-ik Károly Király és Kiralyné is oda váratnak, (A' Párisi közönséges újság levelek VII. Ferdinánd Spanyol Királyt sohol sem nevezik Kiralynak, hanem csak Asturiai Herczegnek; sőt oly vélekedésbe vagynak, hogy IV. Károly Király viszfza fogna Királyi székébe helyezettetni). — A' Journal de l'Empire nevezetű Párisi közönséges újságleveleknek 25-ik Aprilisi darabja a' Spanyol Országban történt minapi revolútióról, a' Kadikfi tudósítások után, következőképen okoskodik: „A' Madritban történt változásokról, a' mellyeknél fogva a' Spanyol Orzági Királyi pálcza más kezébe esett, sok egymással ellenkező hírek repdesnek. A' jó gondolkozású és meszfébb látó személyek nem kis megilletődéssel szemlélték, hogy a' fiú a' maga édes attyának és az ő királyi méltóságának tartozó tífzte-

letről el feljtkézvén, a' tudatlan nép felháborodása és zeneboráskodása közt édes attyát a' Királyt királyi hivataljának letételére kényszerítette, a' kit sem idejének korotása, sem a' nyavalyák, sem méltóságának letételére való hajlandósága arra nem birtak. Sőt némellyek áhatatosan el hitették azt magokkal, hogy a' Madridban történt változásoknak nem más valaki, hanem egyedül az Angliai Kabinet volt a' rugója. a' mely által tudniillik újabb tüzet gerjeszteni igyekezett a' száraz Európában; de a' Frantzia Ármádiának és Napoleon Császárnak Spanyol Országban való lételek minden békefséget szeretőknek sziveket meg nyugtathtyák: “

A' Bayonnéi 21. ik Aprilisi költ. tudósítások szerént Napoleon Császár nem ott hanem azon város izomföld-ágában lévő Marsaci kastélyban lakik. Az Asturiai Herczeg (VII. Ferdinánd Király) Aprilis 20. napján érkezett oda, és azon házba szállott bé, melybe testvér öttse Infans Károly lakik. Dél után két orakor mind a' két Infanst meg látogatta. a' Fr. Császár; este hát orakor az Asturiai Herczeg a' Császár látogatását viszfzonozta 's nálla vacsorált. IV. Károly Király és a' Királyné számára azon városban illendő szállás készítettett.

Midon a' Marsaci kastélyt Napoleon Császár meg szemlélte, és az abban lévő katona őrizetet meg mustálta volna: lábaihoz borulván egy aszfony személy esedező levelét a' Császárnak bé nyújtotta, a' ki nagy kegyefséggel 's maga le erefskedésével fogadván ezt a' személyt, őtet vigasztalta. Ezen a' személy is meg indálván a' Császár kezeit meg fogta, és azokat könytsepjeivel ásztatta. Az ott ál-

lott katonaság látván e' dolgot közönséges Viyat kiáltással töitötte bé a' levegöt.

A' múlt posta napon költ Francia Universitas alkotmányának folytatása.

VII. Titulus. Az Universitas nagy mestereinek kötelefsége lefzen a' Császári Universitást igazgatni, a' Sásári hivatalokat 's a' tanító katedrákat ki ofztogatni, az Universitásbéli és Academiai tiztkeket ki nevezni, a' kik az üres helyeket concursus által el nyerik, hivataljokba bé iktatni, az Universitasban esni-fzokott változásokról az esztendő végén a' Császárt tudósítani, a' graduált szemelyeknek tanításra való engedelmet adni, a' pecsétes leveleket ki kézítettetni s. a. t. Az illy nagy mestert a' Császár nevezi ki, 's ő botsáthatja el hivataljokból.

VIII. Tz. Az Universitas Cancellariusát és Kintstartóját is a' Császár nevezi ki, 's ő botsátja el hivataljokból. A' Cancellariusnak tiztzi kötelefsége a' leveles tárra vigyázni, és a' Diplomákat avagy pecsétes leveleket keze alá írásával meg erősíteni. A' Kintstartó az Universitas jövedelmeire és költségeire vigyáz.

IX. Tz. Az Universitásbéli tanáts 30 tagokból áll; ezek közzül válafztatnak az Inspectorok és Rectorok. — A' rendes tanátsosok 20-an lefznek, ezek közzül válafztatnak a' Generális Titoknokok, a' Facultasoknak Dekanusai, Professzorai, és a' Lyceumoknak gondviselői. — Ezek az Universitásbéli tanátsosok hetenként kétfzer gyűlnek öfzve, és 5 ofztályokra ofztják fel magokat, a' kik a' tudományoknak tökéletesítésekre, a' jó rendtartásra, az Universitas költségeire, a' perekre és az Universitas pecsétjeire vigyáznak.

X. Tz. Minden Academianak tanátsa 10 tagokból áll.

XI. Tz. Az Universitasnak közönséges gondviselői leg alább 20, leg fellyebb 30 tagokból állanak, és az öt facultások fzerént 5 rendre osztattatnak fel; a' tudományoknak állapotjára, 's a' jó fenyíték tartásra vigyáznak, és a' Lyceumokat gyakorta meg látogatják.

XII. Tz. Minden Academiaának egy Rectora leszen, a' ki az Universitas nagy mesterétől függ, ettől neveztetik ki az Academiai hivatalosi közül. Az illy Rector 5 esztendőre választatik. A' facultásoknak minden-examenjeiben és fellyebb vitetéseiben jelen van, a' diplomákat alá írja, és a' meg erősítés végett a' nagy mesternék által küldi. Ő igazgatja a' facultásokat, a' Lyceumokat, ő vigyáz a' kemény fenyíték tartásra és a' gazdálkodásra.

XIII. Tz. Az Universitas tökéletes organizatioja fzerént a' Lyceumbéli Provisorok és Censorok, a' Collegiumoknak Regensei, és az Oskoláknak tanító mesterei a' nőtelen életre, és az együtt való lakásra 's gazdálkodásra kötelesek. Meg házasodhatnak ugyan a' Lyceumoknak Professorai, de ezen esetben a' Lyceumban nem lakhatnak. Semmi Afzfzonymnak sem lehet a' Lyceumokba lakni vagy tartózkodni. A' többit máffzor.

A' Magyar nyelvet és Literaturát tárgyzó Tudósítás.

Mintegy 30 esztendővel ennekelötte, a' midőnt i. nemzeti nyelvünk a' maga végső romlásához igen közel járt, tudós hazánkiai régi álmokból fel

ébredvén, született nyelvek mellett bajnokoskodni, azt ellenségeitől védelmezni, pallérozni, 's nagyobb tökéletességre vinni kezdték. — Ez a' nemzeti nyelvünk mellett való buzgoság az utóbbi közönges Ország Gyűlésekben Hazánk Naggyait is annyira lelkesítette, hogy Fels. Fejedelmünknel esedezni meg nem szüntek mind addig, míg azt a' kegyelmes engedelmet meg nem nyerték, hogy a' politica és törvényes tárgyak is Magyar nyelven folytattassanak Magyar Hazánkban, a' mellyről néhány törvények is hozattattak.

Ettől az áldott szempillantattól fogva mind, egyházi mind világi, mind felsőbb mind alsóbb rangú Tudósaink kedves Magyar Hazánkhoz való legfőbb köteleltségeknél tartják, elméjekkel, 's tehetségekkel a' Magy. nyelvet bőldogítani a' Német és Tör. Oskolákba Magyar nyelvet tanító Mestereket vizfnek bé, 's köröm szakadásokig igyekeznek azt Országunkban közönségesé tenni. — Hazánkban sok Naggyai értékeknek nagy részét is készek e' szent végre, t. i. a' Magy. Nyelv közönségesé tételére fordítani, annyira lelkesítettnek annak buzgó szerezete által.

Mennyünk közelebb tzelunkhoz. Tudós Hazánkfiak ennelötte is ugyan, de kiváltképen minnekutánna Hazánk Oszlopának nemzeti nyelvek oránt való forró buzgoságokat meg sajditották volna, minden elmebéli tehetségeiket annak pallerozására 's tökéllotesítére fordították, mellynek a' néhány esztendök alatt világ eleibe botsátott tudós Magyar munkaik elegendő tanúbizonyságaik. Idegen nyelveken ki adott könyveknek által fordítása, eredeti mun-

kának írása, és a' Magyar Nyelv tökéletesítését tárgyazó reguláknak kiadások által kivannyak anyai nyelvünket bódigitani.

Ezen utólsóbb nemű munkák közt, az én tsekély itiletem fzerént, első helyet érdemel Titt. Pápay Sámuel Tek. Veszprém Vármegyei Tábla Biró Úrnak azon meg betsülhetetlen munkája, melyet a' Magyar Minervának IV-ik Kötetjében, e' folyó 1808-ik esztendőnek kezdetében illy tzim alatt ki adott: A' Magyar Literatura esmérete, írta Pápay Sámuel, Vármegyei Tábla Biró 's Uradalmi Fiskalis I. Kötet, I. II. Refz, Veszprémben Szammer Klára Betúivel, 1808, nagy 8-ad rétbén.

Minekelötte ezt a' derék munkát a' Magy. Kurirban ki hirdettem volna, szükségesnek tartottam meg olvasni, 's arról való itilet tételemet másokkal is közleni. Több illy foglalatú könyveket is vólt fzerentsém olvasni, de mondhatom hogy ennél egyet sem e' tárgyra nézve különbet, a' mellyben tudniillik a' Magyar Nyelvnek eredete, természeti tulajdonsága, származása, a' szók formálása, tehetése 's hathatósága olly fundamentomosan előadattattak volna mint ebben. Meg kell ugyan vallanunk, hogy a' Magyar Nyelv azon tökéletéfségre még nem lépett, a' mellyre emelkedtek a' Görög, Deák, Frantzia és Német Nyelvek; de ezek sem érték el azt a' tökéletéfséget, a' mellyben most vannak, ezekből apródónként irtattattak ki a' vad füvek, az az, azok az éretlen szók, mellyek nem ékefségekre, hanem inkább otsmányításokra szolgáltak. Frantzia, Minister Cardinalis Richelieu előtt a' Frantzia.

Thomasius Krestely elsőben Lipsiai, annakutána Hálai Profefsor ideje előtt a' Német nyelvekben sok darabofságok falattattak, e' két nevezetes ember kezdette azokat mivelni, az elsőbb a' Párisi tudós Társaságnak fel állítása, az utólsobb pedig az által, hogy az ő javaslására 1694. ik esztendőben I. Fridrik Pruffzai Királytól fel állítatott, 's ugyan ő rólla Fridericiana nevet viselt Hálai Fő Oskolában, a' Philosophica és Iuridica tudományokat ő kezdette Német nyelven leg elsőben tanítani, ki nek ditsiretes példáját a' több Német Országai tudós Tanítók is követvén, lassan lassan olly nagy tökéletességre vitték a' Német nyelvet, hogy azon a' leg nehezebb tudományokat is széltibe lehet tanítani.

Nepos mondása szerént, minden dolognak kezdete tsekély szokott lenni. A' Magyar nyelv pallérozásának kezdetében is sok nehezségek fordultak elő eleinte; de a' mint örömmel tapasztaljuk, 10 's 20 esztendő el forgása alatt ez is sebes lépésekkel siet arra a' pontra, mellyet a' Frantzia és Német nyelvek el értek. — Sint Maecenas non deerunt, Flacce, Marones. Ha nemzeti nyelvünk Országunk Ofzlopaiban Jóltévöket talál, bizonyosan sok derék Vers író és ékesen szóló hazafiak születtetnek. — Az erre való utat, néhai Péczeli, Révai Gen. Gvadányi, Faludi a' meg holtak közzül; Báróti Szabó Dávid, Werséggy, Cons. Aranka Gyorgy, Dugonits, Kisfaludi, Pápay Sámuel, Takács József és mások az élök közzül, meg nyesték már most bátran lehet azon jární.

Azokat az ellenvetéseket, a' mellyeket nem,

zeti nyelvünk ellenségei; annak elnyomására eddig elő hortak, Pápay Sámuel Úr, ezen munkájának Bèvezetésében derekasan meg táfolta. Az első nehézségnek meg táfolásához, melly abból áll, (hogy Magyar Országban sokféle nemzetek laknak olyanok, a' kik a' Magyar Nyelvet nem értik, következésképen egy olly közönséges nyelvre van szükség, mellynek segítsége által egymást meg érthessék, egymással gondolataikat közölhessék, erre pedig legalkalmasabb a' Deák nyelv, s. a. t.) azt is lehet felelni, hogy sokkal kevesebb munkába kerül a' Magyar Nyelvnek tanulása, mint a' Deák nyelvnek, tehát inkább ezt kell az idegen nyelvű Magyar Országi lakosoknak meg tanulni, mint a' deakot, mellynek tanulására egész ifjuságunk eszendeit vesztegettyük, még se vihettük arra a' tökéletességre, mellyre az ezüst időben élt Római Irók vittek vala régenten. — Ennek a' derek munkának két elsőbb részét summásan ki adta, 's nekünk is meg küldötte egy két füzet nyomtatványban a' Magy. Minerva tudós Kiadója, a' mellyeket az utasítás fzerent a' Magy. Kurir felsőbb Vármegyébéli Erd. Olvasóival közleni kötelefségünknek esmérjük.

Tudósítás.

Pesten, a' Vátzi útzában, a' hét válafzó Fejedelmeknek ellenekbe, Hartleben Konrad, Adolf Könyv-árosnál találtatik.

A' Magyar Robinson

vagy is Ujvári és Miskey Magyar Vitézeknek

viszontagságai, és azoknak e' Világ' külömb-féle részeiben történt tsudálatos esetei. Egy eredeti költeményes igazság, melly a' gyönyörködtető történetnek előbeszélése mellett külömbféle dolgoknak esmeretére vezet. Irta Szeker Aloysius Joachim előbb többféle Tudományoknak Tanítója, most tabori Pap. Egy réz-képpel 1808. 1 fl. Kötve 1 fl. 12 kr.

Már ezen Robinson tzim alatt ez előtt meg jelent vólt egy munka, mely Németből vólt magyarázva; de ezen munka egészen eredeti, 's a' tárgya is külömbözik amazétól. Emezt szerzé Tiszteletes Tudós Szeker Aloyzius Úr, kit is hasznos munkájáért: A' Magyarok Eredete, esmér, 's tisztel minden igaz Hazafi.

Ezen Romanról nem lehet azt elmondani, hogy a' töbfszöri olvasást nem érdemli, két Magyar Vitéznek: Ujvárinak, 's Miskeinek ritka visszontagságait adja elő, 's a' költeményes környúlál la'sokat is olly kelemetefszéggel írja le, hogy mind a' tiszta Magyarság, mind pedig a' tárgy gyönyörködésére válik az Olvasónak: e' mellett mint egy észre vehetetlenül a' Világ' külömbféle részeinek, Nemzetek szokásainak, 's szóval, olly dolgoknak esmeretére vezet, mellyeket tudni szép-is, 's hasznos is.

Rozsika Titkai.

Szombathelyi Holosovszki Imre magyarázta két réz-képpel kötve 1 fl. 30 kr. Pesten 1808.

Szeretnek titkolodzni a' Leánykák, 's sziveket hordják nyelveken. — Minden Leánynak vagyon

valami titka, 's azt nem akárkinek sugja meg; de ugyan mitsoda titkai nem lehetnek egy olyan Leánykának, kinek élte tavaszában szépsége virági körül annyi tündér lepke szállingál, távol vagy onnan szülei-nek gondos szemeskedésitől, 's az élet veszedelmes tömpölyében minden kalauz nélkül bódolog? 's ki ne akarná ennek titkait tudni. Mink ezen titkokat hozzuk napfényre, hogy vele az ifjúságot a' tsába gyönyörűségek között Ariadné fonalán vezessük el a' kinyilt örvény elől. Ebből meg láthatni, hogy tsak egygyetlen egy botlás-is leronthattya az embernek élete szerentséjét, 's Rozsikanak pedig majd minden lépése botlás vala. Még egy Román sem forgolódott ezen tárgy körül illy mester-etsettel. 's annál 's inkább figyelmetese' tefszük erre ar Erdemes községet, hogy bizonyosán kiki meg fogja vállalni, hogy ennél különbet még nem olvasott.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

L e l e m é n y e k

öltöztette Holosovszki Imre. Egy rész-képpel. Pesten 1808. Kötve 1 fl.

Ezen magzatoknak attyok, vóltaképpen tsak nevelő attyok; és azért ezeket tsak olybá kell-tartani, mint fogadott gyermekeit.

Ide, 's tovább lelte ő, tudniillik őket pörén, és elhagyattatva; 's haza vezette. Egykor őket néhány barátjainak gyülekezetébe, könnyütske zubbonyokba öltöztetve magával vitte; és mivel itt nem ótsárolhattak, eltökéltette magában, hogy még díszesebb öltözetet szerzend. nékiek, 's még nagyobb gyülekezetbe kaláuzolándja őket.

A' midőn tehát tetétől-fogva talpig kézzen vól.

tak, mondja hozzájuk: Nő már most takarodjatok a' széles Olvasó világba. De vallyon, melly név alatt hagygyalak benne megjelenni, leikem leleményeim?

„Lelemények?“ — Kiáltának mindnyájan: — „óh melly gyönyörű név ez! nevezzen atyánk — Urunk leleményeknek!“

Nem bánom, legyen úgy. Mennyetek, ke-refsétek szerentséteket a' világban, de ám atyátok-nak szégyent ne szerezzetek.

Ezen könyv ezeket foglalja magába egymint. A' selyem palást — A' Bajvivás — Az alfzoknya — A' Tárháznak gondviselője. — Egy szó mint-fház. — A' házi Alakosság. — A' Rák. — Az efzes szolga.

H u t s a.

A' Tifzai Tündér Afzfzony. Réz-képpel Köttve 54 kr. Pesten 1808.

A' Hazai történeteket mindenkor örömet olvasák a' Hazában, remélhettyük tehát, hogy ezen Románt is kedvesen vejéndik, minthogy azon nevezetes viz-Afzfzonyának, a' Tifzai Tündér Afzfzonymnak tsudás történetit adják elő. Még most is félelémmel, 's borzadátsal emlékeznek azon viz-afzfzonymaról azon földnek lakosi. Ezeknek szájokból irtá le a' ki-adó is, 's annál örömetebb botsátá közre nyomtatásban is, minthogy az Olvasás barátinak egy-néhány órájokat bizonyosan meg edessitik.

D. D. S.